

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 118/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Borisom Štanglovičom, Jarmočná 2264/3, Šaľa, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 25 Cb 51/2017 zo 16. októbra 2017 a sp. zn. 25 Cb 51/2017 z 19. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2

a čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uzneseniami Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 25 Cb 51/2017 zo 16. októbra 2017 a sp. zn. 25 Cb 51/2017 z 19. decembra 2017 (spolu ďalej len „napadnuté uznesenia“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že okresný súd uznesením sp. zn. 25 Cb 51/2017 zo 16. októbra 2017 zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku. O sťažnosti sťažovateľky proti označenému uzneseniu rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 25 Cb 51/2017 z 19. decembra 2017, ktorým sťažnosť zamietol. Uznesenie okresného súdu z 19. decembra 2017 nadobudlo právoplatnosť 18. januára 2018.

3. Sťažovateľka namieta porušenie svojich označených práv napadnutými uzneseniami a v odôvodnení sťažnosti bližšie argumentuje:

„Sťažovateľ žiadal o oslobodenie od súdneho poplatku za podanie žaloby dňa 29.9.2017, pričom o tomto jeho návrhu nebolo doposiaľ rozhodnuté. Zo spisového materiálu je zrejmé, že žalobcovi bolo v iných konaniach na Okresnom súde Bratislava II vyhovené vo veci žiadosti o oslobodenie od súdneho poplatku a mal teda za to, že rozhodnutím o oslobodení sťažovateľa od platenia súdneho poplatku by došlo k naplneniu dôvodu podľa § 10 ods. 2 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch.

... súd aplikoval nesprávny právny predpis resp. mal aplikovať právny predpis účinný v čase vyrúbenia súdneho poplatku. V zmysle § 18h zákona č. 71/1992 Z. z. je zrejmé, že v zmysle znenia zákona účinného ku dňu vyrúbenia súdneho poplatku je voči rozhodnutiu o zastavení konania prípustné odvolanie a v tejto lehote môže poplatník poplatok dodatočne zaplatiť. Za predpokladu zaplatenia súdneho poplatku v lehote na podanie odvolania súd rozhodnutie o zastavení konania zruší a v konaní ďalej pokračuje. S poukazom na uvedené je zrejmé, že súd svojím postupom kedy poplatková povinnosť vznikla v čase predchádzajúcej úpravy zákona o súdnych poplatkoch a vydaním rozhodnutia podľa novej právnej úpravy, ktorá poskytuje žalobcovi ako poplatníkovi iné možnosti postupu v konaní bolo žalobcovi upreté právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 Ústavy SR.

... Podstata sťažnostných námietok, ktorými sťažovateľ odôvodňuje zásah do svojich Ústavou a Dohovorom garantovaných práv... spočíva v tom, že:

a) Okresný súd Bratislava II sa nijako nevysporiadal s rozdielnym rozhodovaním v skutkovo totožných veciach

b) Okresný súd Bratislava II aplikoval v konaní nesprávny právny predpis (resp. jeho časové znenie)

c) Okresný súd Bratislava II nerozhodol o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov a z uvedeného dôvodu boli jeho napádané rozhodnutia predčasné.“

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezhom:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods., v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2 a s čl. 141 ods. 1 Ústavy SR, právo na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava II z 16.10.2017 č. k. 25cb/51/2017-77 v spojení s postupom a uznesením Okresného súdu Bratislava II z 19.12.2017 č. k. 25Cb/51/2017-81 bolo porušené.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 16.10.2017 č. k. 25cb/51/2017-77 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 19.12.2017 č. k. 25Cb/51/2017-81 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.“

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

8. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,

- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

9. Ústavný súd vychádzajúc zo sťažnosti konštatuje, že sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, ktorý koncipoval aj samotnú sťažnosť podanú ústavnému súdu, do dňa jej predbežného prerokovania nedoručila aj kópie napadnutých uznesení, ktorými malo dôjsť k porušeniu jej označených práv, ani splnomocnenie na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Ich predloženie je pritom povinnosťou vyplývajúcou z už citovaných ustanovení § 20 ods. 2 a § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“

Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2018